

# **PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII**

## **W SZKOLE PODSTAWOWEJ**

### **I ETAP EDUKACYJNY**

*(obowiązuje od roku 2016/2017)*

#### **1. Dyrektorium Katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce z roku 2001 w zakresie oceniania**

„Podstawą wystawiania oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia, jego umiejętności, a także aktywność, pilność i sumienność. Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych. Należy bowiem przyjąć zasadę, obecną też w katechezie parafialnej przed 1990 rokiem, że życie religijne jest przedmiotem osądu sumienia dokonywanego wobec Boga” (PDK 83). Episkopat wskazuje więc obszary oceniania na lekcjach religii. Te obszary zostały przeze mnie wskazane w ogólnych kryteriach na poszczególne oceny (zob. poniżej).

Na podstawie Dyrektorium Komisja Wychowania Katolickiego KEP opracowała „Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii rzymsko-katolickiej w szkołach”.

#### **2. Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii**

Na stronie internetowej [www.katecheza.episkopat.pl](http://www.katecheza.episkopat.pl) w minionych latach zostały zamieszczone informacje dotyczące oceniania, a także opracowania odnoszące się do kryteriów oceniania z religii. Zamieszczone materiały miały charakter wspomagający.

W roku 2008 Konferencja Episkopatu Polski zaaprobowwała „Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii rzymsko-katolickiej w szkołach”, dokument z dnia 25 sierpnia 2008 r. nr KWEP-C-464/08. Został on wzorowany na Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 sierpnia 2007 r. w sprawie warunków oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z póź. zm. ). Stanowi przepisy szczegółowe wynikające z autonomii Kościoła opisanej w Dyrektorium katechetycznym Kościoła katolickiego w Polsce z roku 2001 oraz z Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 1992 Nr 36, poz. 155 z póź. zm.).

#### **3. Podsumowanie**

Co może pomóc w dobrym ocenianiu? Oprócz modlitwy za swoich uczniów, proponuję przypomnienie kilku „oczywistości”:

**Cechy uczniów** – uczniowie stanowią „mieszankę”. Pochodzą z różnych środowisk i mają różne doświadczenia religijne: od bogatego życia religijnego do pochodzenia z rodzin „obojętnych” czy „letnich”, a także niewierzących.

**Rodzice** – są pierwszymi „katechetami”, pierwszymi świadkami wiary. Dziecko poznaje Boga w swojej rodzinie. Rozpoczyna naukę religii w szkole, mając ukształtowany obraz Boga i wspólnoty Kościoła.

**Organizacja pracy w klasie** – zajęcia powinny być tak zorganizowane, by wspomagać kreatywność dziecka. Zalecana jest praca w grupach.

**Dyscyplina** – wszystkie działania odbywają się w klasie.

**Pochwały** – dajemy często pochwały za dobre osiągnięcia.

**Odpowiedzialność** – dzieciom należy powierzać obowiązki w sali lekcyjnej.

**Wymagania** – jasno określona wiedza oraz umiejętności i postawy.

**Kryteria ocen** – mają charakter kumulatywny, tzn. aby otrzymać ocenę wyższą, należy spełnić wymagania określone na ocenę niższą. Są jawne dla uczniów i ich rodziców.

**Planowanie pracy** – zakłada znajomość podstawy programowej katechezy, programu do nauczania religii oraz podręczników przeznaczonych dla danego etapu edukacyjnego. Zakłada także znajomość podstawy programowej kształcenia ogólnego na pierwszym etapie edukacyjnym.

**Ocenianie** – należy uwzględnić możliwości intelektualne ucznia. Ocenianie pełni funkcję wspierającą. Nauczyciel powinien wskazać:

- co podlega ocenie
- w jaki sposób uczeń powinien uzupełnić braki
- w jakim czasie należy uzupełnić braki
- sposoby gromadzenia informacji o uczniu.

**Przedmiotowe zasady oceniania** – nie mogą być sprzeczne ze statutem szkoły.

Opracowanie dotyczące przedmiotowych zasad oceniania z religii na I etapie edukacyjnym jest jedynie propozycją. Zostało przeze mnie pomyślane jako kompendium wiedzy z zakresu oceniania w szkole uwzględniające szczególną sytuację religii, której nauczanie regulują dokumenty państwowe i kościelne. Najważniejsze jest dogłębne poznanie uczniów i dążenie, by nauczanie religii w szkole z jednej strony prowadziło do wiary dojrzałej, a drugiej by oceny rzetelnie komunikowały stan wiedzy religijnej ucznia i jego umiejętności, a także aktywność, pilność i sumienność.

**Nauczyciel dokonuje na bieżąco wpisu ocen do e- dziennika.**

Waga ocen 1 dla zadań domowych, aktywności na lekcji, kartkówek, zaliczania modlitw " Małego katechizmu", odpowiedzi ustnych.

Waga ocen 2 dla Sprawdzianów podsumowujących dany dział materiału.

**Ustalenie wymagań programowych w obrębie poszczególnych poziomów**

**oraz zastosowanie ich w określonych ocenach osiągnięć uczniów**

Ocena CELUJĄCA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie. Ponadto biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponując rozwiązania sytuacji związanych z życiem religijnym. Pogłębia wiadomości, uczestnicząc w zajęciach koła religijnego.
- **Umiejętności** – uczeń wszystkie zadania na lekcjach wykonuje samodzielnie. Pomaga innym w rozwiązywaniu zadań na lekcji i poza nią.
- **Aktywność** – uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcjach. Uczestniczy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych. Angażuje się w różne zadania na lekcjach, np. czytanie lub z własnej inicjatywy czyta, śpiewa na mszach świętych, nabożeństwach okolicznościowych i wykonuje inne zadania w parafii lub na rzecz środowiska lokalnego, np. poprzez działania o charakterze wolontariackim.
- **Pilność i sumienność** – Prace posiadają walor estetyczny i spełniają kryteria określone przez nauczyciela. Wzorcowo prowadzi zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń.

#### Ocena BARDZO DOBRA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie.
- **Umiejętności** – uczeń samodzielnie rozwiązuje skomplikowane zadania na lekcjach.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach. Angażuje się w różne zadania na lekcjach.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia wszystkie prace domowe. Posiada zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Samodzielnie odrabia prace domowe. Prace spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

#### Ocena DOBRA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dostateczną. Bezbłędnie definiuje pojęcia; opowiada o wydarzeniach opisanych w Piśmie Świętym i związanych z rokiem liturgicznym.
- **Umiejętności** – uczeń modli się samodzielnie. Rozwiązuje samodzielnie niezbyt skomplikowane zadania na lekcjach. Samodzielnie wykonuje zadania. Pracuje w grupie.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach. Posługuje się poprawną terminologią.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia prace domowe samodzielnie. Nie popełnia błędów. Prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i posiada na lekach podręcznik, z którego korzysta. Prace domowe nie zawsze spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

#### Ocena DOSTATECZNA

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą. Własnymi słowami tłumaczy pojęcia poznane na lekcji religii. W wypowiedziach pojawiają się błędy wymagające korekty katechety.
- **Umiejętności** – uczeń śpiewa z innymi pieśni i piosenki religijne. Nie ma problemów z zachowaniem się na katechezie. Rozwiązuje samodzielnie proste zadania. Modląc się, popełnia błędy w treści ich formuł.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach, ale w jego wypowiedziach pojawiają się błędy. Podczas lekcji przy wykonywaniu ćwiczeń potrzebuje pomocy katechety.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia prace domowe, lecz potrzebuje pomocy innej osoby. Popołnia błędy. Posiada na lekcjach zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Zadania na lekcjach próbuje wykonywać samodzielnie

#### Ocena DOPUSZCZAJĄCA

- **Wiedza** – uczeń własnymi słowami próbuje tłumaczyć podstawowe pojęcia poznane podczas katechezy.
- **Umiejętności** – uczeń poprawnie wykonuje znak krzyża świętego. Proste zadania rozwiązuje przy pomocy katechety. Odróżnia dobro od zła. Przyjmuje postawę modlitwy. Szanuje symbole religijne. Uczeń nie modli się samodzielnie. Modli się z grupą. Próbuje śpiewać z innymi poznane podczas katechezy pieśni i piosenki religijne. Ma kłopoty z przestrzeganiem określonych na lekcji zasad .
- **Aktywność** – uczeń nie zgłasza się. Czasami odpowiada na pytania zadawane przez katechetę.
- **Pilność i sumienność** – uczeń rzadko odrabia prace domowe. Rzadko posiada na lekcji zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik. Zadania w zeszycie ćwiczeń wykonuje na lekcji przy pomocy katechety.

#### Ocena NIEDOSTATECZNA

- Uczeń nie opanował wymagań w zakresie oceny dopuszczającej.